

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce:	Otevřené kluby a jejich místo ve školním vzdělávacím programu DDM
Autor práce:	Bc. Alena Kočovská
Obor studia:	Pedagogika volného času (kombinovaná forma studia)
Posudek vypracoval:	Mgr. Lucie Kolářová, Dr.theol.
Datum:	10. 05. 2018

Předložená diplomová práce si klade za cíl prozkoumat status takzvaných otevřených klubů, jež jsou v České republice realizovány v rámci školních vzdělávacích programů v domech dětí a mládeže jako zájmová činnost svého druhu. Princip „otevřenosti“ těchto klubů, jejich význam, potenciál a reálné fungování reflektuje autorka v širším kontextu antropologicky relevantní volnočasové problematiky, přičemž východiskem je jí vědomí toho, že *„trávení volného času však vyžaduje koordinovaný přístup, poněvadž podmínky a předpoklady trávení tohoto času si nemůže jedinec vytvořit sám“* (s. 6). Tematicky se předložená práce pohybuje v průnikové oblasti pedagogiky volného času a sociální práce (sociálních služeb) – viz také nejednoznačný úzus mezi odborníky ohledně zařazení (zde stěžejního) pojmu nízkoprahovosti. Autorka si každopádně zvolila téma s velkým potenciálem pro praxi.

Struktura práce je logická a odpovídá stanovenému cíli. Po vymezení relevantních pojmů označujících principy a činnosti, které tvoří vůbec první předpoklady pro vznik a existenci otevřených klubů (1. kap.), se autorka zabývá nízkoprahovým zařízením (NZDM) jako takovým: jeho charakteristikou a cíli, jeho historií a současnou podobou, vlastním obsahem dané služby a její návazností na kluby (2. kap.). Třetí kapitola reflektuje samotnou otevřenou práci s mládeží a představuje otevřené kluby jako jednu z forem, resp. výsadní formu tohoto typu práce. Otevřené kluby jsou zkoumány v jejich historických, obsahových, formálních a metodických, pedagogicko-didaktických, sociálně-právních a sociálně-praktických souvislostech. Součástí třetí kapitoly je taktéž ucelená reflexe salesiánské práce s mládeží – autorka zmapovala působení salesiánů v České republice, kde jsou salesiáni v současnosti zřizovateli 10 středisek, jež se vyznačují „nízkoprahovostí“ a programově se v nich pracuje s mládeží na principu otevřenosti a neformálnosti. Vzhledem k tomu, že NZDM a otevřené kluby mohou – nikoli k prospěchu věci – významově splývat či se příležitostně překrývat (viz definice kruhem), oceňuji, že čtvrtá – byť rozsahem miniaturní – kapitola je věnována diferenciaci těchto pojmů. Je totiž jisté, že významové hranice legislativní se ne vždy kryjí s hranicemi kognitivními, behaviorálními či prostě psychologickými a pro kompetentní – teoretické i praktické – zacházení s danou problematikou se tudíž rozlišení mezi nízkoprahovými zařízeními a otevřenou prací s mládeží jeví jako nezbytné. Čtvrtá kapitola navíc v kontextu předložené práce plní propedeuticko-metodologickou funkci pro výzkumnou část diplomové práce.

Cíl výzkumu stanovila autorka v návaznosti na teoretickou část své diplomové práce. Na základě teoretického konceptu otevřeného klubu si vytyčila kritéria pro obsahovou analýzu dokumentu školního vzdělávacího plánu (ŠVP) konkrétního otevřeného klubu (provozovaného pod konkrétním DDM v Nymburce). Tak mohla prověřit principy fungování této specifické volnočasové činnosti v praxi. Analýzou získané informace sloužily k rozboru a pochopení studovaného dokumentu. Jako doplňující průzkumnou metodu zvolila Kočovská navíc ještě polostrukturovaný dotazník – k získání informací o otevřeném klubu,

které předchází metodou nebylo možné získat. Výzkum včetně šetření poskytl mnoho poznatků o daném konkrétním klubu, které autorka kompetentně zapracovala. Nad rámec pouhé faktografické správnosti tak dokázala konkrétní poznatky uchopit konceptuálně – porovnat s obecnými principy, modelově roztřídit, zobecnit a přiměřeně interpretovat. Výborně strukturovanou prací, v níž je trvale zřejmá sledovaná epistemologická linie, prokázala Kočovská zorientovanost a odbornou kompetentnost v dané oblasti.

Jazykovou a stylistickou úroveň předložené diplomové práce lze hodnotit jako vysokou. Autorka používá odborného vyjadřovacího stylu, úroveň jednotlivých kapitol zůstává v průběhu celého textu konstantní. Míra gramatických pochybení je minimální, bibliografické citace a odkazy odpovídají normě. Z hlediska formálního je text zpracován způsobem zcela odpovídajícím požadavkům kladeným na daný stupeň kvalifikační práce.

Diplomovou práci Aleny Kočovské doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako práci výbornou.

Lucie Kolářová